

ABONAMENT:

Pe an 6 cor.; pe 1/2 an 3 cor.

Pentru România pe an 15 Lei.

Manuscripte nu se redau.

LIBERTATEA

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri foarte moderate.

Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

MOCSONYI

Nobilii fii ai Familiei de Mocsonyi au dat o nouă probă despre înaltele sentimente ce încălzesc în inimile lor.

Să știe că dl Dr. Alexandru Mocsonyi de Foen a fost ales președinte al Asociațiunii. A stat însă prea puțin, abia 2 ani în fruntea acestei instituțiuni, iar din cauza stării sănătății sale cam zdruncinate, numai rar a putut să și conducă în persoană ședințele comitetului central, ba în anul acesta nici adunarea generală nu a putut-o prezida.

Iar cu datul de 24 Octobrie a adresat din Birchiș o scrisoare către comitetul central la Sibiu, în care îl vestește, că din cauze sanitare, se vede nevoit să abdică de postul onorific de președinte al Asociațiunii; mulțumește Asociațiunii pentru încrederea cu care l'a onorat și comitetului pentru dragostea ce i-a arătat, și ca semn al bunelor sale prețuri față de această înaltă instituțiune, de odată cu retragerea sa dăruiește Asociațiunii, cu vârfurile sale Zeno Mocsonyi împreună, pentru Casa Națională, a cărei planuri sunt gata a se zidi la Sibiu între Strada Morii și Parcul orașenesc dinspre cetate, suma de 24.000 cor.

Și când luăm act despre acest fapt prea frumos, cine nu-și aduce aminte, că abia e un an de zile, decând au dăruit toți fiii Familiei de Mocsonyi, pentru ei și memoria sumpților lor repositați, 60.000 cor. pentru Catedrala dela Sibiu. Și cine nu-și aduce aminte că zeci, ba sute de bărbați distinși ai neamului nostru de prin Banat și Ungaria, își pot mulțumi pozițiile lor azi numai inimei binefăcătoare ale dlor de Mocsonyi, cari au susținut și susțin mereu tineri buni la studii medii și universitare, și spriginesc toate mișcărilor

FOIȚA

Melancolie.

D-soarei TULIA.

Sunt singur.

În casă-i pustiu,
Ca pustiu din sufletul meu...
Afară începe să ploaie
Mărunt, plictisit, monoton.
E toamnă.

Pe strade nu-i suflet de om,
Doar vântul stinghier le cutreeră trist,
Șuerând de urf și răznind
Prin mormanul de frunze pălite,
Ori isbindu-mi în geam
Ciuruitul de ploaie din streșini...
În casă-i pustiu, afară-i urf,
Iar în sufletul meu
Și urf și pustiu...

Cât de altcum era mai demult!...
Un basm, de prin vremuri străvechi,
Atât de demult,
Că nici nu mai știu
Avea a fost... ori vis numai
Dulce...

Era primăvară!

literare, încurajând pe autori cu sprigin material.

Noi, cei grupați în jurul foii „Libertatea“ ne deosebim în unele puncte politice de politica pe care dnii Mocsonyi o recomandă poporului român, căci sufletele noastre altfel cred, și inimile noastre altfel ne șoptesc.

Dar abstrăgând dela această deosebire de natură discutabilă teoretică politică, — noi cu dragă inimă și cu românească recunoștință aducem și din acest cel mai nou privilegiu, tributul nostru de sinceră și înaltă considerațiune fiilor acestei nobile familii, fii cari știu prinde așa de frumos ocaziunile, pentru a se ilustra prin fapte generoase, — dându-ne plăcerea de a-i putea zice națiunii române: Iată unii din cei mai buni, cei mai distinși fii ai tăi! Fii mândră că-i poți numi ai tăi! Pilda lor pune-o de iconă strălucitoare înaintea generațiilor tinere, căci cu cât mai mulți vor urma-o, cu atât mai viu îți va suride viitorul și cu atât mai iute înălța-se-va pe cer și soarele mântuirii tale!

Reculegere.

În anii din urmă, românii din Hunedoara au fost aproape scoși dela conducerea treburilor orașenești. Vechii reprezentanți români au fost înlocuiți prin câți toți funcționariși de pela fabrica de fer și dela alte oficii. Adevărat că orașul a simțit păgubitor lipsa Românilor băștinași — dar vorba e, că era salvată „ideea“.

Acum însă se nădăduiește că lucrurile vor lua altă față. În luna aceasta încă, vin sub alegere 12 membrii în reprezentanța orașului. Românii s'au pus pe lucru. Uniți și cu bună rânduială — nădăduiesc să recucerească locurile pierdute în anii din urmă. Lupta va fi aprigă, de oare-ce și tabăra contrară se gătește năprasnic. Li-e teamă că-și pierd pământul de sub picioare și Românii țin, că teama contrarilor — e cu temeiu. Cu ajutorul lui Dumnezeu — Românii vor birui.

Și culmile verzi
Și aerul cald
Și cerul senin...
Și pe cerul senin rîndunelele
Și fluturi prin aerul cald
Și prin culmile verzi ciripit
Și iubire prin firea întregă!
Iubire!?

Da, da... și iubire era mai demult...
Un basm de prin vremuri străvechi,
Atât de demult,
Că nici nu mai știu,
Avea a fost... ori vis numai?!
Vis.

Și fum...
Aprind o țigară.
Și cum nori după nori, ce mă învăluie
[leneși,
Să 'ntind și să strîng și iar să respiră,
Pierzindu-să 'n fășii subțiri
Și dispar...
Iar în urmă-le alții se 'ndeasă, din nou,
Tot șubrezi și suri,
Dar mai mulți și mai deși și mai grei
Și alții... și totuși aceiași...
Ca iar să dispară
În chaosul sur, al aceleiași negure sure,
Ce toate le-acopere, toate le 'ngroapă
[și toate le uită...
Prin negura norilor pare că-mi vîd

ÎNTREBĂRI

cari se vor perde în aer, fără răsunset...

În programul militar primit de partidul liberal, cărmuitor al țerii, e pus în vedere, că afacerile armatei vor veni în curând în discuțiune, spre modificare și hotărîre, în multe puncte ale lor, înaintea dietei din Pesta. La punctul 2 se zice:

„Procedura militară penală (forma de judecare la miliție) se se aducă cât mai curînd înaintea dietei“.

Iar la punct 7 se spune:

„Numeroase și însemnate chestiuni se vor lua sub revizuire (și schimbare) în legătură cu *revisuirea legii militare*“.

Își poate ori și cine închipui asaltul ce se va da de partidele politice maghiare asupra miliției cu privilegiul acestei revisuiri. Partidele opoziționale vor cere tot, iar partidul guvernamental se va face că nu vrea și că combate opoziția, iar la urma urmelor se va da iarăși bătut, cum se dete și în decursul acestei obstrucții și stări de ex-lex.

Pentru-că prin aceea arată în sus, că „națiunea“ (și ei înțeleg sub „națiune“ întreaga populațiunea Ungariei), e pentru cererile opoziției și ei o mână de oameni, partidul liberal, nu se pot împotrivi cererilor strigătoare ale „națiunii“.

Și deși partidul liberal nu ia în programul său militar cestiunea limbei de comandă și de serviciu, opoziția va cere cu glas înalt și în privința acea-șta concesiuni, cel puțin introductive, pregătitoare a cu-ceriri depline, ce se urmeze mai târziu. Vor cere ca cel pu-

Viitorul meu propriu.
Și m'apucă, așa nu știu cum,
O frică de viață,
O groază de moarte
Și totuși un dor —
De repausul vecinic...

Afară tot ciuruie ploaia,
Mărunt, plictisit, monoton.
Țigara mi-e stinsă.
Iar scrumul din ea stă morman, adunat
Pe podelele pline de praf și noroi și
[de resturi picate.

Umbrele sării coboară încet,
Cuprînzîndu-le toate...
Totul și toate.

Tresar!
Din departe aud răsunând, prin repausul sării,
Un glas tânguelnic de clopot,
Duios și adânc:
„Miserere...
„Umbra sumus, umbra et cinis!“

Mi-e frig...
S'a rîcit în odae,
De par'că... și sufletu-mi tremură.
M'așez mai aproape de gura căminului,
Focul s'a stins... de sub spuza rîcîtă,
De-abia mai clipește ascuns câte-un
[ochiu de jaratec.

țin limba de serviciu se fie cea maghiară, și dacă comanda rămâne nemțească, ca adecă oficerii să deie ori-ce porunci întâi ungu-rește trupelor, și numai apoi să le tălmăcească — unde e de lipsă — și în limba feciorilor, limba regimentelor de azi. Căci scopul întregii acestei frământări maghiarisarea prin armată este.

Și dacă în concesiunile de până acum e cuprins deja, că toate comandele militare au să scrie către autoritățile țerii un-gurește (pân'acum numai comandele de întregire, „Ergänzungs-Bezirks-Comandele, scriau un-gurește), n'o fi nici o mirare de se va da și limba de serviciu!...

Vorba e, că treburi „numeroase și însemnate“, într'adevăr însemnate!, de-ale armatei, vor veni sub desbatere în dieta din Pesta, cea plină de lăcomia și nesațiul maghiarisării.

Să vor cere reforme mari în ea, cari să tae adânc în interesele popoarelor nemaghiare, cari să le șteargă și rămășița de egală îndreptățire ce o mai au și ele macar în armata comună azi, unde tot nu simt așa de mult prigoniri naționale.

În ajunul acestui moment grav ne întrebăm plini de durere:

Cine Vă va apăra pe voi popoare nemaghiare, în sfa-tul țerii, unde se va hotărî de o soarte ce pe voi vă va privi în întâia linie?

Cine te va apăra pe tine, popor român, întâiul între popoarele nemaghiare ale țerii?

Unde sunt conducătorii tăi, cari prevîzînd grindina grea ce amenință din norul acesta negru ce-l vezi venind pe cer spre tine,

Îl rîșcăi domol și-l adun cu 'ngrijire,
Pun așchii de-asupra, uscate,
De brad și găteje mărunte cruciș,
Așa, cum acasă vedeam dela tata...
Un smoc de hârtie subt ele —
Scrisori... de prin cine mai știe ce
[vremuri frumoase.

Cu cine mai știe ce visuri albastre,
Și cum mă uit apoi,
Așa, ca pierdut,
Prididindu-mă gândul...
Sficioasă întăiu... tresare-o schinteie
Și două... timid... ș'o clipeală de flacăra,
Mică, albastră... și trei... și mai multe
[apoi...

Și de-odată,
Căminul întreg rîsbubue,
Trocote, răpăe, schinteie, șueră, șișăe,
[geme
Sub ropotul horei nebune de flăcări
Subțiri și ușoare și roșii,
Cum saltă și joacă,
Clipind ștregărește din ochi
Și rîzîndu-mi în față.
Și sar și se 'nvîrt
Și se 'ncing cu cununi de schinteie
Și s'alintă cochete,
Făcîndu-și oglindă, din fețele lucii
A stăvilei patului...

Pe jeratecul strîns, un butuc de stejar,

— să sară întru apărarea drepturilor tale?

Unde sunt fiii tăi însuflețiți, cari să te adune la sfat, să te ridice la manifestare, să-ți dea privilegiu să-ți spui cuvîntul, ca chiar de te va ajunge și această nelegiuire, să audă lumea și să poată înscrie istoria pe paginile ei, că fără voia ta, în contra protestărilor tale cele în numele dreptății, s'a făcut, — că tu te-ai sbătut măcar eroicește?

Unde este înțelepciunea în ținuta fiilor tăi luminați, cari stăruie ca tu să stai cu capul în pământ „pasiv“, chiar și în astfel de momente, cari formează punct de învîrtire istoric?!

Și unde este înțelepciunea politiciilor tăi cari zic, că noi să nu ne zbatem a intra în dieta țerii, ci să stăm pasivi, prin ce ne scapă nefolosite atât de mari momente, când eram datori a ne spune și noi cuvîntul, în auzul lumii, a cărei simpatii ar fi fost aproape unanime pentru dreptatea cuvîntului nostru?

Cine mai e, care nu vede cât de rău e, că n'avem noi un grup cât de cât puternic, macar cum l-am putea avea, în dieta țerii?

Iar dacă majoritatea politiciilor noștri e de părere, că asta nu ne-ar fi de nici un folos, — întrebă-i, iubit popor român, întrebă-i în ce alt chip, doar' și mai demn, vor face să se auză glasul năcăjit și protestător al tău, când va fi vorbă de a-ți perde tu și sfărmiturile de drepturi ce tot le mai au fiii tăi, frumoșii tăi flăcăi, cel puțin în armata comună, unde n'au fost până acum scârbiți de ticălosul duh de maghiarisare?

Începe să ardă domol, infundat,
Cum ard lemnele umede
Și cum sfărăie, șișăe, zuzue tainic,
Mă cuprinde, așa dintr'odată,
Un dor, ca de-acasă,
O jale uitată,
De vremuri uitate,
Că de ce nu mai pot să fiu iarăși copil,
Când așa la cămin,
Adurmeam ascultînd
Sfîrîitul domol și duios
Al minunilor toarse
Din caerul basmelor vechi...

A fost odată,
Ca nici-odată,
Demult — de pe când era încă vremea,
Ursuza bătrînă de-acum
Fetișcană s'globie...
A fost un Crai, luminat și vestit
Și puternic prin larguri de lumi,
Și numele lui era: „Dorul“.
Ș'avea de soție pe cea mai frumoasă
[crăiasă:
„Durerea“ — dar' nu le-a fost data
[pe semne,
Să aibă noroc și părere de bine deplină,
Că n'aveau copii.
Și umblat'a craiul, pribeag,
Rîscolind adâncimile lumii,
Și tocit'a toege de fer

Alți binefăcători.

Veste duioasă și în același timp înălțătoare de inimă, vine din părțile Bihorului.

Dem. Negrean, comerciant în Beiuș, președinte al comitetului par. gr.-or., etc., încetând din viață în 29 Oct. în etate de 72 ani, — și-a lăsat toată averea sa, de vre-o 70.000 fl., pentru scopuri bisericești școlare românești.

Pomeneste-l Doamne între cei drepți, — iar tu popor român scrie-i numele în cartea celor aleși ai tăi!

La Brașov familia Buntoiu și-a testat averea de peste 50.000 fl. școlărilor române din Brașov, făcându-și prin aceasta numele nemuritor la poporul nostru.

Crisa.

Noul guvern. — Programul lui. — Tisza îndulcește și amenință de-odată!

Noul guvern s'a format. Aproape tot din ministri noi. Wlassics a plecat dela culte și a venit Berzeviczy.

În 4 Nov. (Mercuri) ministrul președ. Stefan Tisza și-a ținut în casa magnaților vorbirea-program. A arătat ce vrea în chestiile militare (maghiarizarea pe rând și pe încetul, după programul cunoscut), apoi a accentuat trebuințele economice, și deja la al 3-lea loc a vorbit de chestia națională.

Stă pe punctul de vedere al statului național maghiar, dar zice, tocmai în caracterul național e cuprinsă respectarea dreptului și îngăduință față de cetățenii nemaghiari ai țării.

„Acel fapt — zice — noi nu-l putem șterge, că acuși jumătate din cetățenii patriei nu aparțin seminției maghiare, ci altor naționalități, — și părinții noștri, primindu-i între șanțurile constituției țării, i-au provăzută cu drepturi largi (grozave! Red. „L.“).

Și stricat'a opinci de oțel
Pe la câți vrăjitori știutori,
Pe la câți învățați luminați,
Pe la câți cetitori de pe stele,
Zadarnic... Și pusus'a biata crăiasă,
Pe slujbe și post și pe zile ținute
Și se nu mai poarte nimica podoaie

Decât lacrima umedă 'n gene,
Zadarnic — pe semne așa le-a fost scris,
Sufere mult:
Suferițele celor aleși,
Căci în urmă Preainaltul,
Le dete totuși o față:
„Minune“!

Frumoasă ca însași visarea frumșei,
De când vorbea, se făcea primăvară
Și când zimbă, înfloreau trandafirii
Și când ridea, începea să cânte
Priveghitoarea...
Iar' cerul se 'nsenina,
Când își ridica ea încet
Pleoapele ochilor mari și adânci
[și albastrii.

Ș'o chemară: „Iubirea“...
Și focul ardea zuzuind în cămin,
Iar' eu ascultam aiurit, îngânarea
[domoală

Și dulce a vorbelor dragi:
Cum s'a făcut apoi mare Iubirea
Și cum veneau votritorii
Și cum soseau pețitorii,
Feciori de 'mpărat, din adâncuri
de lumi

Și viteji, bătători de pământ
Și cum se 'ntreceau cu toții
Și 'n fapte laudate și 'n daruri bogate
Și 'n gânduri sumețe și 'n vorbe istețe
Și când era chiar, se aleagă,

„Politica maghiară națională bine înțeasă și adevărată, recere, ca aceste drepturi să fie și ținute, și să fie respectate cu cinste și în viitor! — ba se primim cu adevărată iubire frățească toate acele nisuințe a concetățenilor noștri de limbă străină, cari nu's în contradicție cu marele punct de stat național maghiar și cu întregitatea statului (Nați-o frântă!).

„Statul să pășească cu toată asprimea față de acei agitatori fără conștiință, cari se silesc a sparge buna înțelegere între cetățeni!“

Nați-o și mai frântă! Adecă tot ca și pân'aci. Ne va primi și Tisza Pișta cu frăție și dragoste de vom fi pe placul „ideii“, de unde nu, — suntem „agitatori“, și față de agitatori, cere și el — biciul!

Incolo, — presimțind alegeri nouă, — făgăduiește la toată lumea mult: ci-că va ridica plățile și la slujbașii de stat, cum voiau guvernele de naintea lui, dar și la cei de comitat, ba și la cei comunali, ba și celor confesionali! Aveți dară numai grije, și votați toți pentru oamenii lui Tisza, că el sună sacul cu grăunțele.

Incolo în dietă scandalul a reînceput: obstrucția merge nainte, îndeosebi catolicii din partidul popular sunt furioși, fiind Tisza — reformat. I-au declarat și ei războiu!

Cehii la rând!

Organul ceh din Praga »Narodni Listy« se ocupă cu concesiunile militare făcute de împărat Maghiarilor și pretinde cum-că și Cehilor să li-se dea aceleași drepturi! Deoarece, declară acest ziar, însemnătatea ce o au Maghiarii pentru Ostul Monarchiei, o au Cehii pentru Vest și Nord-Vest.

Și pentru Cehi au emblemele și steagurile însemnătatea lor. La reforma codului penal militar se se ia, zice, în considerare la pertractări limba regimentului, și oficerii să poșeadă această limbă! În școlile militare din

De erau adunați
Nunțași de prin lumile toate,
Cum nu-i încăpea jumătate
Hotarile țerii...
Veniră, mări Doamne, veniră,
Năpraznici, de-a valma, din funduri
[de zări,

Nori negrii, ca noaptea, viind
Peste curțile Dorului
Și se făcū, mări Doamne, făcū
De-odată 'ntunec ca 'n iad
Și din inima nopții,
Ca spaima — hoțiș —
Fulgeră șuerând, un bălaur spurcat,
Cu ghiare de fiară, cu gură de foc
Și... pieri cu Iubirea!

O clipă.
Dar' când s'a trezit
Sărmana crăiasă
Din noaptea aceea de-o clipă,
Din clipa aceea de spaimă și groază
[nemărginită,
Unde-i cuvântul, care-ar putea ca
[să spue

Durerea-i întregă?!
N'a plâns și n'a vărsat lacrimi
Și nu se bocea —
A fost un țipet numai,
Scurt, fioros...
Și ca o statuă de marmură albă
Rămase cu brațele 'ntinse spre cer
Și cu ochii năuci, ațintiți spre hotarele
Zăriștei vinete —
Iar' poporul întreg
Începū să se roage...
Și craiul —
El nu!... El singurul nu,
Din mulțimea întregă,
Cuvintele lui-numai nu erau rugă —

Bohemia nu se cultivă de ajuns limba cehă. Cere ca regimentele cehe să capete numai oficeri de naționalitate cehă! În fine organul ceh dorește, că autoritățile militare să comunice cu cele civile în limba regimentului.

Abstrăgând dela unele cereri prea exagerate a organului ceh, cu drept trebuie să pretindem și noi Românii, ca la revidarea codurilor militare actuale, să se țină în vedere și numărul foarte mare de feciori ce dăm noi armatei și se pretindem ca în regimentele în care ei sunt în majoritate, să se facă încă și mai mult loclimbii române!

Atunci desigur nu s'ar mai întempla cașuri ca cel vestit zilele astea de »Bukarester Tageblatt«, că mai mulți soldați români-bănățeni, dela honvezi, au desertat preste graniță în România din cauză că neputând înțelege comanda în limbă maghiară, erau maltratați în mod neomenesc de suboficeri brutali, până ce s'au văzut siliți să deserteze. Unul singur însă a scăpat preste graniță, ear ceialalți au fost prinși. Cel ce a scăpat, a ajuns la Turnu-Severin în o stare îngrozitoare, și a trebuit să fie dus îndată la spitalul orășenesc, de oare-ce peptul îi era așa de umflat de bătăile cele multe suferite, și strapațul deserțiunii, încât abea mai putea răsufla.

Așa spune ziarul din București, și noi n'avem motiv a nu-l crede.

E și el un motiv, că la revidarea codului militar în Ungaria, cercurile militare să bage bine de seamă ce dispoziții iau pentru regimentele nemaghiare.

Reacțiune.

Noul program militar al partidului liberal, începe a-și produce deja reacțiunea sa.

Comunitatea orașului Freistadt (Silezia austriacă) a luat cu unanimitate hotărîrea, ca să primească împatrierea tuturor oficerilor cetățeni ungari, cari doresc să devină cetățeni austriaci.

Să știe istoria acestui fenomen: Multime de ofițeri de origine ungari, de teama maghiarizării în armată, își cer încetățenire în Austria.

Ci hohot turbat și blăstēm și urgie:
„Feciori de 'mpărat și voi crai luminați,
„Domnitori peste larguri de lume,
„Voi feți-logofeți și voinici luptători,
„De rugă vi-e vouș?!
„De bocit mi-e mie?!
„Dar' unde-i Dumnezeu, să v'asculte?
„Dar' unde-i cerul, care se v'audă?
„Nu-i Dumnezeu, nu-i raiu, nu-i iad,
„Nu-i cer, — blăstēm e totul!
„Și dac'ar și fi Dumnezeu
„E blăstemat și el
„Și blăstemat să fie!

„Veniți! Din însași ghiara lui s'o
[scoatem!
„Pe însuși Dumnezeu să-l prăbușim
[din trăsură-i!
„Veniți! Cu însuși Satan, să ne prin-
[dem pieptul!
„Veniți! Să spulberăm și rai și iad
„Și sfinți și ingeri
„Și draci și demon
„Și urgia 'ntreagă de pe lume!
„Un singur Dumnezeu, să ne rămăe,
„Un singur Dumnezeu, ca să ne ne
[stăpânească,
„Un singur Dumnezeu, căruia să se
[închine

„Pământu 'ntreg și raiu și iad
„Și lumea toată!
„Veniți! Să mântuim pe Dumnezeu
[nostru
„Veniți! Să-l ridicăm,
„Pe tron de aur!
„Veniți!
„Un singur Dumnezeu, ca să avem,
„Dar Dumnezeu nostru,
„In cer și pe pământ:
„Iubirea!“

Declarațiune.

În Nrul 40 din 4/17 Octomvrie a. c., al prețuitului ziar „Libertatea“, a apărut o corespondență din Brașov, sub titlul „O direcțiune (?) nouă în societatea română de musică din Brașov“.

Corespondența aceasta își ia ansă dintr'un incident nevinovat, petrecut în cerc particular, de-a da un atac într'o resuflare contra: a) Reuniunii noastre române de cântări din Brașov, b) în contra părintelui paroch al bisericii „Sf. Nicolae“ din Scheiu Dr. Vasile Saftu, vicepresidentul reuniunii amintite și c) în contra unei părți fruntașe a societății române din Brașov, — cari toți s'ar fi făcut vinovați de lesă națiune.

În această chestiune, noi subscrișii, cari formăm *totalitatea* bărbaților prezenți*) la masa și petrecerea particulară din 3 Octomvrie a. c., în casa de tir din Brașov, — și la care au mai participat damele apartinătoare familiilor noastre, — declarăm următoarele:

1. Întâlnirea noastră pretinească din 3 Octomvrie a. c., nu a fost un act oficial al Reuniunii de cântări; ea s'a făcut la inițiativa alor câți-va dintre membri activi ai Reuniunii, și a avut un caracter absolut *privat*. Ori-ce concluziune trasă deci din faptul a-acelei conveniri și pusă în sarcina *Reuniunii* noastre de cântări, este o bănuire nebasată.

2. Fiind deci vorba de o *convenire privată, intimă și de societate închisă*, — am fi cu totul dispensați de-a mai perde timpul cu ori-ce alte delușiri, mai cu samă față cu un anonim, — căci astfel de chestiuni după natura lor peste tot nu pot să formeze obiect de discuție în publicitate, cu atât mai puțin nu, când un anonim le ventilează în public. Cu toate aceste ne-având noi nici un motiv de-a ne sfîi de publicitate — mai adaugem la cele de sus următoarele:

3. E adevărat, că la acea *convenire colegială, intimă și închisă*, părintele Dr. Vasile Saftu, care cu farmecul vocii sale admirabile a contribuit mult la animația petrecerii, a cântat — după-*ce s'au cântat numeroase piese românești și nemțești*, — și două

Mulțimea sta 'ngrozită auzindu'l,
Norodu'ntreg sosit din șapte larguri
De lume, n'o mai pomenit să vadă
Atăta sbucium fără de nădejde,
Atăta desnădejde sbuciumată —
Făcându-și cruci ca de-o năpăstuire
Și murmuind cuvânt de rugăciune
Infiorați se depărtau
Ostașii, feciorii de'mpărat
Și logofeții
Veniți de șapte larguri de'mpărăție..
Ear bietul Crai —
Când s'a văzut sērman și părăsit
Și singur,
Nebun ș'a smuls coroana cea de aur
Din creștet
Și hohotind nebun a aruncat'o
In urmele fugarniceii mulțimi:
„Nemernici!
„Voiu merge dară singur,
„Singur, singur
„Să răscolesc din temelii
[nemărginirea,
„Să prind de piept pe Dumnezeu
[vostru,
„Că'i laș cum sunteți voi,
„Să'l prăbușesc din tronu'i
„Și s'o înalț apoi
„Pe ea —
„Pe tron de aur,
„Pe tron de pietri scumpe,
„Pe ea,
„Pe singur Dumnezeu lumei ce'o
[să vină,
„Pe singur Dumnezeu fericirei
„In cer și pe pământ:
„Iubirea!“
A fost aceasta ultima-i sfortare.
Sērmanul Crai —

cântece ungurești, pe cari societate le-a ascultat cu același interes *artistic*, ca și pe celelalte, și-l asculta pe părintele Dr. V. Saftu și dacă ar fi cântat în ori-ce altă limbă, după-cum l'a ascultat în aceeași seară pe dl prof. Lazar Nastasi, care a delectat societatea cu un cântec în limba polonă, — pentru-că în societatea *închisă* și în cercul *intim*, în care ne aflam, nu era dat nici un motiv de *susceptibilitate națională*, — în alte împrejurări *deplin justificată*.

4. Că după cântarea părintelui Dr. S. Saftu nu s'au auzit „chiuituri ca pe pustă“, după-cum afirmă amabilul corespondent „*participant*“, (fără să fie *participant*!), pentru aceea credem, că ofere — pe lângă bunacuviniță, ce se impunea prin prezența damelor — numele subscrișilor cea mai perfectă garanță.

5. Din cele spuse urmează de sine, că toată corespondența amintită este un act tendențios, isvorit din preocupățiuni personale. Ar fi nespuse de trist, dacă prin astfel de atacuri anonime s'ar putea nimici instituțiuni cu renumele stabilit ca Reuniunea noastră de cântări și s'ar putea desonestă bărbați devotați cauzelor publice românești, ca părintele Dr. Vasile Saftu și ceialalți participanți subscriși aicia Brașov, 21 Octomvrie v. 1903.

Panteleimon Dima, profesor gimn., Sofroniu Roșca, funcț. de bancă, Axente Banciu, profesor, Dr. C. Lacea, profesor, Dr. Ioan Fruma, cand. de adv., Virgil Onițiu, dir. gimn., Lazar Nastasi, prof., Mihail Navrea, prof., G. Dima, profesor, Ioan Pricu, prof., Dr. Petru Vaida, cand. de adv.

Fabricile Ungariei.

Acum a apărut statistica oficială a ministeriului de comerțiu despre fabricile Ungariei cu finea anului 1901. Conform datelor statisticei acesteia, în Ungaria sunt peste tot *2642 fabrici*. În cei din urmă trei ani dar s'a înmulțit numărul fabricelor cu 278. Acest număr cuprinde parte fabrici nouă, parte întreprinderi mici, care s'au desvoltat la starea de fabrică.

A fost un ultim gemet
Sfășietor de inimă...
Ș'a căzut apoi de-a lungul
Podelelor de marmoră
Ș'a început să plângă
Hohotind.

Ear atunci,
Desprins din adîncimea sferelor
[albastre,

Venit din depărtarea zărilor senine,
Sosi un tinēr
Palid,
Cu pletele lungi,
Cu ochii adînci, visători,
Dar în ochii adânci,
Visători
Cu schintea
Luminei de veci —
Și punându-și mîna
Pe umerii craiului,
S'a ridicat domol
Și ducându'l naintea crăesei
I'a spus cu vorbă
Mai dulce ca fagurul mieri:
„Tu nu ești singur!
De-ce plîngi?!... Privește-o-
Ea și-e soție,
Ear eu
Tovărăș f'ți voi fi de-acum
Pe veci de veci!
Eu sunt: Cîntecul
Și sunt vecinic,
Cum vecinic e tatăl meu: Visul
Și mamă-mea: Viața!
Eu sunt crainicul lumei albastre,
Ce va să vină,
Eu sunt nevisticul lumilor nouă
De fericire!

Dintre cele 2642 fabrici: sunt private 1247, tovărășii (în comandă și anonime) 744, societăți pe acții: 508, însoțiri: 21, ale statului: 91, ale altor proprietari: 31.

Din toate fabricile 2419 sunt conduse de înșiși proprietarii, iar 223 sunt date în arendă. Cele 508 fabrici a societăților pe acții, au laolaltă un capital de peste 400 milioane coroane.

În toate fabricile au fost angajați 259.464 lucrători și funcționari. Dintre aceștia 57.259 sunt femei.

Plățile funcționarilor dela toate fabricile în 1900 au fost: 32 milioane coroane — fără lucrători.

Lucrătorii au câștigat săptămânal în modul următor:

Plata săptămânală	Numărul lucrătorilor care au primit plata aceasta:
sub 10 Cor.	74.556
10—14 „	53.597
14—20 „	49.423
20—30 „	34.355
30—40 „	11.165
40—50 „	3.738
50—60 „	1.119
mai mult de 60 „	520
ucenici au fost	1.555
nu li-s'a știut plata la	9.930

La însoțirea pentru ajutorare în cas de boală și nenorocire au fost înscrși ca membri: 221.222 lucrători.

NOUȚĂȚI

Preoțimea din tractul gr-or al Devei e convocată în conferință preoțească la Deva pe zilele de 31 Noiembrie — 2 Decembrie a. c. la un bogat program de lucru. Vom publica în numărul viitor programul ce ni-s'a trimis.

Logodnă. Dl. Dr. Traian Morcan s'a fidațat cu doamna Elena Adamovici din Abrud. Trimitem călduroase felicitări.

Boala de vite la Orăștie e în apunere. În curând se va redeschide târgul. Poate chiar săptămâna viitoare.

Și cel dintii
Și cel din urmă slugitor:
Iubirei!
Eu sunt flacăra,
Eu sunt focul,
Eu sunt fulgerul noriilor negrii!
Ea e schintea, care m'aprinde,
Ea e căldura, care mă ține,
Ea e lumina, care'mi urmează.

Eu sunt viforul,
Eu sunt furtuna,
Eu sunt organul aprinselor patimi—
Ea e cuvântul etern al liniștei!

Eu sunt ura,
Eu sunt cruzimea,
Eu sunt urgia durerii vrășmașe—
Ea e blândeța ce toate le'mpacă!

Eu sunt flacăra,
Eu sunt focul,
Eu sunt soarele cerului vînat!
Ea e puterea care mă naște,
Ea e tăria, care mă poartă,
Ea e belșugul, ce'n urmă-mi rodește.

Veniți s'o cautăm,
S'o mîntuim,
S'o ridicăm
Pe tron de aur,
Pe tron de pietri scumpe!
Veniți
Și puterile iadului toate,
Cucerite se vor proșterne nainte-i.
Și Dumnezeu se va 'mpăca cu Satan,
Lumina cu 'ntunerecul de veci
Și dragostea se va 'mpăca cu ura
Și bucuria cu durerea

Băi de cărbuni de petra pe Valea Crișului. Dr. Kormendy, medic în Brad, a descoperit în mai mult de 20 locuri cărbuni de petra mediterană între Brad și Hălmagiu pe țărmurile Crișului-alb. Cărbunii negrii sunt de calitate bună. Direcția căilor ferate Arad—Cenad a decis să sprijinească băile de cărbuni din valea Crișului.

Casină română în Hunedoara. Ideea e veche. Mereu s'a învîrtit în mintea și inima celor buni. Dar la lucru nime n'a pornit pîna acum de curînd. Câte-va vorbe, nișel interes și Dumineca trecută s'a ținut adunarea constituantă a casinei române — în mijlocul unei însuflețiri înălțătoare. Au fost de față peste 70 inteligenți, meserieși, neguțatori, agricultori. Toți s'au înscris ca membri. Așa că pîna acum e asigurată casinei un venit anual de 1000 coroane. Statutele acum se pregătesc pentru a fi înaintate spre aprobare la ministrul. Se vedem pe Tisza întru cât își mai aduce aminte de fraternizarea și vorbele dela Arad...

Odată întărite statutele, casina din Hunedoara va progresa și se va desvolta căci conducerea e pusă în harnice mâni.

Anume president s'a ales: Dr. George Dubleșiu, avocat, vice-president Vasile C. Osvadă, directorul „Agricolei“, casar: Nicolae Stoichița, casarul „Corvinenii“, secretar: Nicolae Macrea, casarul „Agricolei“, Bibliotecar: Petru Nicoară, membru în direcțiunea „Corvinenii“. Comitetul constă din 16 membri în frunte cu protopopii români Avram P. Pécuaru și Ioan Popu și apoi alți fruntași din Hunedoara.

Doi maeștri români mult promițători își anunță așezarea lor în mijlocul nostru la Orăștie (vezi pagina din urmă a foii).

Unul e dl Eugen Procinkevici, croitor, care după-ce a lucrat în ateliere de frunte în țară, a mers spre a se desvîrși în străinătate, în Austria și Germania, stînd timp mai îndelungat în Viena, München, Berlin, etc. În Berlin a absolvat academia de croitorie pentru bărbați și pentru femei, — și acum reîntors acasă și-a deschis atelier propriu.

Și rîsvîrțirea va fi soră păcei
Și visul frate dulce cu viața
Și'n cuprinsul lumilor de-a rîndul
Va iubila'n estaz de fericire!
Veniți s'o căutăm,
S'o mîntuim,
S'o ridicăm
Pe tron de aur,
Pe tron de pietri scumpe!
Veniți!
Și puterile cerului toate
Mă vor fi slugi, căci sfîntă mi-e
[pornirea!]

Eu sunt flacăra,
Eu sunt focul,
Eu sunt fulgerul norilor negrii—
Ea e schintea, care m'aprinde,
Ea e căldura, care mă ține,
Ea e lumina, care'mi urmează!

Eu sunt soartea,
Eu sunt destinul,
Eu sunt menirea ursită pe stele—
Ea e luceaferul care'mi lucește!

Eu sunt cuvîntul,
Eu sunt cîntarea,
Eu sunt profetul venitelor vremuri—
Ea e nădejdea, care mă chiamă!

Eu sunt flacăra,
Eu sunt focul,
Eu sunt soarele cerului vînat—
Ea e puterea, care mă naște,
Ea e tăria care mă poartă,
Ea e belșugul, ce'n urma'mi rodește!

Veniți!
S'o cautăm,

Al doilea e dl Ioan Budoiu, măestru pantofar, care a făcut aceleași căi cu dl Procinkevici, prin aceleași mari orașe, și acum s'a așezat la Orăștie.

Noi avem la Orăștie mulți maeștri români buni. Atragem atențiunea publicului și asupra acestor doi cari promit mult.

Universitarii români din Cluj învîta la picnicul ce se va ținea Joi în 26 nov. st. n. 1903. În sala redutei orășenești, venitul curat e destinat pentru ajutorarea tinerilor lipsiți de mijloace.

Nebunia beției. Economul Ioan Homorodean din Orăștie (Str. Pe prund), datat patimei beției, a sevrîșit Lunea trecută noaptea o nebulie a beției, pe care o va ispăși greu. A venit beat acasă și deși fiul său și nevastă-sa i-au ferit așa zicînd din cale, el apucat de furia nebuniei a început a-i certa și de-odată a sărit cu cuțitul la ei! Pe fiul său, tîner de 17 ani, l'a împuns în mai multe locuri, în pept, în mâni, în coaste, încât a căzut ca mort, apoi femeia și-a tăiat-o rău la mâni, și abia a putut fi desarmat. Feciorașul zace greu bolnav între viață și moarte, femeia rănită rău și ea, iar nenorocitul lor părinte zace în temniță.

Omor politic. În London a fost ucis zilele astea Sagetel Saguni căpetenia Armenilor revoluționari, fugiți din țară. Se crede că omorul e o rîsbunare politică. Au Armenii două tabere, cari pe vremi erau una. De-odată s'au certat pentru proprietatea foii „Hendșac“, că unii învinuiau pe alții că au defraudat din venitele foii și de aci s'au numit apoi Hendșakiști și Alfariști. De aci s'au făcut două tabere cari se prigonesc grozav. Lîngă Sagetel Saguni s'a aflat un revolver din New-York, și de aci se crede, că omorul e faptul unui anarchist american, adus ca să ucidă pe Saguni, și pus la cale de dușmanii sei politici. Ba poliția din Londra ține a fi aflat, că alfariștii (revoluționari aprigi), au hotărît să omoare pe 300 de hendșakiști (revoluționari mai stîmpărați), ca așa să ajungă partidul lor la mai multă pu-

S'o mîntuim,
S'o ridicăm
Pe tron de aur,
Pe tron de pietri scumpe...
Veniți!
Un singur Dumnezeu ca să avem,
Dar Dumnezeuul nostru,
În cer și pe pământ:
Iubirea!...

A fost odată, ca nici odată,
De mult...
Un basm de prin vremuri uitate,
Atât de-demult,
Că nici nu mai știu,
Avea a fost... ori vis numai,
Dulce...
Era primăvară!
Și culmile verzi
Și aerul cald
Și cerul senin...
Și pe cerul senin rîndunele
Și fluturi prin aerul cald
Și prin culmile verzi ciripit
Și iubire prin firea întregă!
Iubire?!

Da, da... și iubire era mai demult...
Un basm de prin vremuri străvechi,
Atât de demult,
Că nici nu mai știu,
Avea a fost... ori vis numai?!

Hațeg 1903.
VICTOR BONTESCU.

tere și se stîngă pe celalalt care-i stă în cale.

Ticăloasă fire omenească, de cât rău ești tu capabilă, de câtă prăpădenie între frați!

Noul port în Triest. În Triest s'au făcut toate pregătirile pentru zidirea unui nou port pentru primirea și plecarea corăbiilor celor multe ce ating țărmii mării în acest punct. Portul e plînut grandios, modern, comod, și sunt proiectate pentru zidirea lui o sută de milioane de coroane.

Studentii iredentști. Din Triest vine știrea, că peste o sută de studenți italieni supuși austriaci, au fost puși sub acuză de înaltă trădare de patrie, fiindcă au luat parte la congresul „iredentist“ ținut în vara anului acestuia la Udine.

Tot dela Triest vine vestea că autoritățile de acolo au desființat societatea academică a studenților de naționalitate italiană, numită L'innominata din pricina că ar fi trecut cercul de activitate prevăzut de statutele ei.

Totodată s'a făcut ș'o cercetare în casele societății, confiscându-se mai multe scrieri.

Acum se-i vedem pe kossuthiștii noștrii, aduce-și-vor aminte de aceia cari — după cum știu cetitori acestei foi — le-au gratulat la începutul crizei și le doreau succes în luptă contra „dușmanului comun“, adică contra Austriei.

Un culegător tipograf să primește îndată la „Tipografia Nouă“ în Orăștie.

FEL DE FEL

Viață de Paris.

(Mistere culinare.)

Nicăiri nu ies mai tare la iveală isbitoarele deosebite între om și om, ca într'un oraș mare. Aici domnește alături de luxul cel mai nebul, sêrăcia cea mai cumplită! Pe când mii de inși nu au zilnic altă treabă mai bună decît să se întrebe: „Cum voi cheltui azi sutele de franci pentru că se-mi fac cât se poate de multe plăceri?“ pe atunci alte mii se ridică din culcuș cu sufletul negrit de teamă, ca nu vor avea nici măcar atîți gologani cît să plătească un taler de supă, ori o bucatură de pâne!... Aceste mari deosebiri le leagă un lanț nesfirșit de stări mijlocii, a căror cunoaștere e pe cât de interesantă, pe atît de plină de învățături.

Dacă cetitorul e de aceeași părere, atunci poate ne însoțește într'un mic turneu prin localurile numeroase ale capitalei franceze, în cari obicinuesc a prânzi felurile trepte ale societății parisiane.

Vom începe cu restaurațiunile de întăiul rang, pentru a ne cobori apoi la stări, despre care îți poți face o idee numai vîzîndu-le cu ochii proprii. În aceste adîncimi vorba că: „trăesc mai rău decît câinii“, nu mai este o poveste! Aci, pe această cea mai joasă treaptă aflăm pe cea fantomă palidă, care se rîngește fioroasă asupra omenimii: moartea defoame!

Localurile în care prânzește în îmbuibare elita gastronomică, sunt aproape toate în centrul orașului, între Madeleine și Chatean d'Eau, cum îi zice parisianul.

În „Café Anglais“, în „Café Bignon“, în „Maison dorée“, la „Cei trei frați provençali“, la „Vésour“, la „Brecant“ etc. costă un prânz cel puțin 20 Lei. Sub prânz se înțelege cam următoarele bucate: Stridii, O supă, Pește, Friptură, Legume, Prăgături, Brînză și Poame diferite. O sticlă de vin de masă. Indată ce te abați dela această cartă, și ai poftă să mînci și ceva deosebit, se urcă prețul nețermurit! Așa costă de ex. o farfurie de supă originală „Camerani“ din „Café Anglais, 25 lei! Ea constă dintr'o amestecătură curioasă, mai ales însă din ficat gras de găină, găinile n'au fost însă tăiate, ci din motive gurmande, au fost ucise prin curentul unei baterii electrice. Gurmanzii (oamenii cu poftă rafinate de mîncări alese), țin la această conditio sine qua non cu îndărătnicie, (că se mînce hoarele ucise cu curent, nu tăiate), și hote-

lieri fac din prostia lor bănișor frumosi.

Pentru priceperea adevărată a unui astfel de stabiliment, e de lipsă să aruncăm o privire după culisele lui. Părăsim deci sala de prânz a localului luxurios, dar de un arangement plictisitor care nu are nimic deosebit de vîzut, și mergem la locul pregătirii bucatelor, în culină.

Ne aflăm într'o hală mare subpămînteană. Luarea noastră aminte ne e atrasă în întăia linie de o vatră uriașă, deasupra căreia se învîrtesc mecanicește 8—10 frigări! Pe pîrete d'asupra platului scipește viu arămăria, ceea ce în limba bucătarilor, se numește baterie, adică 80—100 de căldări, oale, cratițe și alte vase. — Sunt patru ore. — Lucrul începe. Grand șeful bucătar numit și „șef-șeful“ pășește cu mare aer printre supușii sei și conduce pregătirile. El cercetează bucatele; nici o nerînduială ori greșală nu trece nebagată în samă de ochiul său ager. Aici dogonește pe un ucenic care nu e destul de curat îmbrăcat; colo critică pregătirea unei paște; dincolo bagă puțin piper într'un sauce nepipărat. Pentru osteneala sa asta primește o plată însemnată, apoi un frumos dar de anul nou și o parte din bacșișurile chelnerilor. Cu totul are la an la 4000 Lei, și costul gratuit. (Tot bucătar se fi!)

Supușii lui imediați se numesc „șefi de partie“, cari au fiecare trei până la patru cafe de bucătar. După slujbele ce le implinesc, ei se numesc rotisseur (frigători) entremetier (rasolgi) légumier (bucătar cu legume) saucier (bucătar de sos) etc. Retiseurul are de-a supraveghea afară de frigări, toate bucatele coapte, fripte și pârgiolite, pe când entremetierul pregătește pe lîngă mîncările dulci, și supele. Aceștia au plată fixă de cel puțin 1800 Lei.

Un rol destul de însemnat are și supraveghetorul cămării. El împarte soților sei cătățimile de lipsă de carne și de pește. Cămăra e lîngă culină. Preparatele de lipsă sunt așezate pe lațuri și se țin proaspete cu ajutorul gheței. (Café Riche întrebuițează pe zi 3000 kg. de gheață). Supraveghetorul cămării îngrijește și de mîncările reci și de așa numitele garnituri, cari constau din geleuri, ouă ferte, castraveți, diferite fructe etc. a căror arangeară desvoaltă un gust admirabil. Acest cămăraș are venite de aproape 3000 lei pe an.

Ajutorii sei sunt mulțumiți cu a 4-a parte din suma aceasta; în schimb însă au și ei parte la bijon, adică la rămășițe pentru care nu se mai află în culină întrebuițare!. Bijonul trece de aci rescumpărat cu preț moderat în halele de vînzare, unde se găsec pentru el grămadă de cumpărători.

În culina de rangul întăiu se cade să fie ș'un tîner ce clătește vasele; în gospodăriile mai mici acest lucru cade în sarcina calfelor. Tînerul care clătește vasele capătă lunar numai 60—70 Lei, însă lui i-se deschide un isvor de venit în vasul cel mare în care curăță farfuriile și cratițele. El adună untura ce se adună la suprafață, în butoiașe mici și o vinde la fabricanții de săpun.

Servitorul restaurantului „Vachette“ a câștigat în modul acesta pe lună 300 lei! Dacă munca aceasta nu s'ar face lîngă cazanul cu apă fierbinte care consumă tare pe om, ar fi cel mai favorabil post în localul întreg! Însă pecum sufer lucrătorii din băi de mercuriu, tot astfel suferă de regulă și servitorul de mai sus, de-o boală nevîndecată.

Dacă mai luăm apoi în socoteală numărul personal de chelneri și chiria cea grozavă, nici nu ne mirăm de prețurile mari, cu atît mai vîrtos nu, cu cît se pregătesc specialități de mîncări cari săptămîni întregi nu se cer!

Învîrtirea anuală de bani într'un restaurant de rangul întăiu se urcă la sute și sute de mii! Oaspeții acestor restaurante se compun din diplomați bănoși, medici și advocați de cei bogăți, parveniți de toate felurile, femei deochiate, redactorii dela „Figaró“, duci și cîntăreți de operă!.

(Va urma).

POSTA REDACȚIEI.

D-sale I. David, în Crivadia. Abonamentul D-tale e plătit pe anul întreg. De aci foaia nu ți-a oprit-o nimenea. Napoi nu ni-a venit nici odată. Reclamă la postă.

Croitor de vestminte

P. T. Public!

Am onoare a Vă face cunoscut, că mi-am deschis atelierul meu de croitor aici în Orăștie, strada promenăzii Nr. 13, (vis-à-vis de hotelul »Pannonia«) și pregătesc tot felul de vestminte bărbătești și femești, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă modă germană, franceză și engleză.

Pentru lucrarea cu gust și acomodarea vestmintelor pregătite de mine, primesc ori-și-ce răspundere.

O comandă singură e de ajuns pentru de-a Vă convinge despre cunoștințele mele speciale și pregătirile ce mi-le-am câștigat prin absolvirea academiilor renumite din străinătate.

Primesc transformări, reparații, etc.

Cu deosebită stimă

Eugen Procinkiewicz,

croitor de vestminte

bărbătești și femești.

AVIS!

Subscrisul aduc la cunoștința on. public, că mi-am deschis

atelier de păpucărie

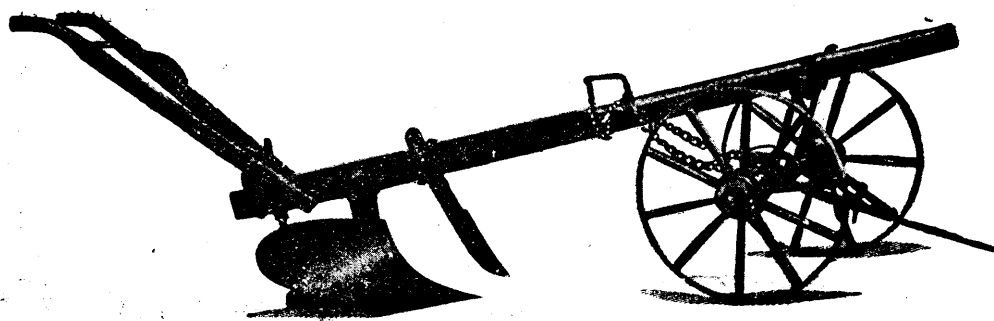
propriu, în Orăștie, (Drumul țerii, casele d-lui Simonffy), și mă ofer Onoraturii publice pentru a pregăti tot felul de lucrări de păpucărie, până la cele mai fine!

Praxa mea de vre-o 7 ani făcută în străinătate, în Sibiu, Pesta, Viena, Linz și München, apoi absolvirea cursului de croitorie de ghete în Berlin, — mă îndreptătesc a promite onoraturii publice lucrul cel mai fin și solid, pe lângă prețuri moderate. — Un băiat bun se primește îndată ca învățacel.

Cu stimă

Ioan Budoiu,

3—3 maeștru pantofar, Orăștie (Drumul-țerii).

Cele mai bune pluguri

sunt azi așa numitele „Pluguri de Bacica“, lucrate din renumitul și neîntreputul fer de Stiria.

Părțile de lemn sunt din material sănătos, lemn tare, trainic.

Plugurile aci recomandate se pregătesc în Orăștie sub supravegherea mea proprie și așa pot mijloci reparații ori schimbări mai mărunte, fără cheltueli, aicea.

Pluguri de probă dau bucurios celor-ce doresc, și neplăcându-le primesc înapoi.

Prețul (afară de rotile) 20 cor. unul.

Recomand cu toată stăruința aceste pluguri tuturor economilor noștri! — Venzătorilor: rabat.

Ioan I. Vuleu
Orăștie.

Editor și redactor responsabil Iulius V. Ioanovici.

Sz. 1169—1903. végrhői.

Arverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a dévai kir. törvényszék 1902 évi 7403 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénztársaság javára, Piso Pompilius s. t. elleni 944 kor. s. jarulékaik erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 679 korona becsült következő ingóságok u. m.: gazdasági eszközök, diszno és butorok, nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a dévai kir. járásbíróság 1903 évi V. 1730/4 számú végzése folytán 944 kor. tőkekövetelés ennek 1901 évi márczius hó 10 napjától járó 6%, kamatai, 1/3% váltó-díj és eddig 2 kor. 74 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagyágon alperesek lakásán leendő eszközzésére 1903 évi novemb. hó 17 napjának délelőtti 9 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Déván, 1903 évi október 28 napján.

Schuster Vilmos
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 1364—1903. kir. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §§-ai értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1903. évi V. 787 számú végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénztársaság részvénytársaság mint végrehajtó javára Arka Juon lui Solomon és társai nagydenki lakosok és végrehajtást szenvedettek ellen 46 Kor. s. jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján és lefoglalt és 640 Korra becsült következő ingóságok, u. m.: ökör, tinó, tehének és szekerek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbíróság 1903. évi V. 787/2 sz. végzése folytán 46 K fill. tőkekövetelés ennek 1902. 7/VI től járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 42 K 55 fillérben bíróság már megállapított, valamint ezuttal 3 K 70 fillér árverés kitűzetési költségek erejéig Nagydenken adósok lakásán leendő eszközzésére 1903. évi November hó 16-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénzfizetés mellett, fognak a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. A befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson, 1903. évi október hó 24 napján.

Rác Árpád
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 1359—1903. kir. vgrh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1902. évi V. 833 sz. végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt Ardeleana pénz és hitelintézet részvénytársaság végrehajtó javára Matei Alexá és társai Koszteti és Ludesdi lakosok és végrehajtást szenvedettek ellen 170 Korona s. jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 610 K fill. becsült következő ingóságok, u. m.: ökrök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az sz.-városi kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 834/4 számú végzése folytán eddig összesen 61 K 31 fillérben bíróság már megállapított, valamint ezuttal 3 K 80 fillér árverés kitűzetési költségek erejéig Ludesden adós lakásán leendő eszközzésére 1903. évi november hó 17 napjának délelőtti 8 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében esetleg becsáron alul is azonban csakis készpénzfizetés mellett, fognak a legtöbbet ígérőnek, eladatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. A befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson 1903. évi okt. hó 21 napján.

Rác Árpád
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 12721—1903. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A hátszegi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság Dr. Vlad Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénztársaság részvénytársaság végrehajtó javára Burzán recte Lomán Juon végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében közhirre teszi, hogy végrehajtó javára 1600 K és jár. tőke egy a csatlakozottak kimondott néhai Dr. Körösy János ügyvédnek 114 K tőke és jár. iránti követelése kielégítése végett Bruzan recte Lomán Juon végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényszék, hátszegi kir. járásbíróság területéhez tartozó, a vulkánjzsvájdej községi 128 sz. telekjegyzőkönyvben A + 2 rdsz. alatt felvett ingatlanbóli (2/3) kettő harmadrész jutalekát az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben felvett összesen 3158 Kor. tevő kikiáltási árban az 1904. évi január hó 2 napjának délutáni 2 órakor Vulkán község előjárósága házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg a kikiáltási áron alól is elfogja adatni.

Árverelni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 10% készpénzben vagy a kormány által jóvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a melynek névértéke csupán 2/3-ad részeig fogadtatnak el, a kiküldött kezéhez letenni avagy annak előzetes bírói letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételár felerészét az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap alatt a másik felerészét ugyanazon naptól számított 60 nap alatt az árverés napjától számított 5% kamataival együtt a hátszegi kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

A megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírott telekkönyvi hatóságnál ugyszintén Vulkán, Zsilyvájdej község előjáróságánál vagy a bírói kiküldötténnel megtekinthetők.

Az elrendelt árverés a fentirt telekjegyzőkönyvben C. lapján feljegyzetik.

Hátszeg, 1903. évi október hó 3-án. A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Fehér
kir. albiró.

Sz. 1358—1903. kir. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíróság 1902 és 3 évi L. Sp. 842/8 és 236/3 sz. végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt a romoszi gör. kel. iskola ugyszintén kirendelet ügygondnok és végrehajtók javára Bercsián Laureán szászvárosi lakos és végrehajtást szenvedett el-

len 580 K és 80 K s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 654 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: különféle butorok és lőfegyver nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. jbróság 1903. évi V. 729/2 sz. végzése folytán 580 K tőkekövetelés ennek 1903. évi 16/VI.-től járó 6% kamatai és 80 K tőke, ennek 1900 évi márczius hó 1-től járó 5% kamatai és 33 K 10 fill. és eddig összesen 48 K 50 fillérben bíróság már megállapított, valamint ezuttal 3 K 80 fill. árverés kitűzetési költségek erejéig Szászvároson adós lakásán leendő eszközzésére 1903. évi november hó 10 napjának délelőtti 8 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében esetleg becsáron alól is, azonban csakis készpénzfizetés mellett, fognak a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. A befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson, 1903. évi október hó 21 napján.

Rác Árpád
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 1410—1903. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közhirre teszi, hogy a szászvárosi kir. jbróság 1903. évi V. 299/3 sz. végzése következtében Dr. Vlad Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana“ pénztársaság részvénytársaság és végrehajtó javára néhai Teakoi Simon és társa n.-denki lakosok és végrehajtást szenvedettek ellen 320 kor. s. jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1110 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: tehének, üsző, borju, lovak, csiko, sertések, kocsis és egyéb ingók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az sz.-városi kir. járásbíróság 1903. évi V. 299/4 számú végzése folytán 320 Kor. tőkekövetelés ennek 1902. évi 6/VI-től járó 6% kamatai 1/3% váltó díj és eddig összesen 69 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított, valamint ezuttal 5 kor. 80 fillér árverés kitűzetési költségek erejéig Nagydenken adósok lakásán leendő eszközzésére 1903. évi November hó 20 napjának délelőtti 8 órája határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §§-ai értelmében esetleg becsáron alul is, azonban csakis készpénzfizetés mellett, fognak a legtöbbet ígérőnek eladatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. A befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyezettetni.

Kelt Szászvároson 1903 évi nov. hó 2 napján.

Rác Árpád
kir. bir. végrehajtó.

Tiparul propriu, „Tipografia Nouă“, în Orăștie.